

MAARIT PUTOUS IN MEMORIAM

7. 10. 1962–14. 11. 2024

Tietoasiantuntija Maarit Kristiina Putous menehtyi nopeasti edenneeseen sairauteen Kuopiossa 14. marraskuuta 2024.

Maarit syntyi Harjavallassa työläisperheen esikoiseksi lokakuussa 1962. Tehdaskaupungissa oli kova pula asunnoista, ja perhe asui aluksi vuokralla puutalon yläkerrassa. Maarit oli vanhempiensa silmäterä ja nautti jakamatomasta huomiosta kolmisen vuotta ennen sisarusten syntymää. Koulussa hän pärjäsi mainiosti, vaikka toisena kouluamuna isän herättäessä kouluun Maarit kertoi sanoneensa kirkkain silmin: ”Ei, olin siellä jo.”

Kirjasto veti koululaista puoleensa ja lukuinto syttyi. Maarit oli sukunsa ensimmäinen ylioppilas. Kesätöissä Harjavalan kirjastossa hän tutustui kirjaston upeisiin naisiin Helka Välitaloon ja Elisa Siroon; heidän esimerkistään muodostui Maaritille merkittävä suunnannäyttävä myöhempään elämään.

Ruokakulttuuriin tutustuminen alkoi valkosipulilla ja valkoviinillä – Harjavallassa kirjastotyötä tehtiin suurella sydämellä filosofisia näkökulmia pohtien. Myöhemmin Satakunnan juna-

rata vei Tampereelle kirjastotiedettä ja informatiikkaa (nykyinen informaatiotutkimus) opiskelemaan.

Maarit valmistui yhteiskuntatieteen maisteriksi Tampereen yliopistosta vuonna 1994. Opiskeluvuosiinaan Maarit työskenteli muun muassa Tampereen yliopiston kirjastossa ja Tampereen teknillisen korkeakoulun kirjastossa. Valmistuttuaan hän toimi kirjastoamanuenssina Kansanterveyslaitoksella, kirjastonhoitajana Tilastokirjastossa ja informaattikkona Haaga-ammattikorkeakoulussa.

Kuopioon Maarit tuli syksyllä 2004 saatuaan informaattikon viran silloisesta Kuopion yliopiston kirjastosta. Hän aloitti työnsä yliopiston Canthia-rakennuksessa sijainneen ”sivukirjaston” esihenkilönä. Canthian kirjasto palveli terveystieteitä ja erityisesti hoitotiedettä. Maarit kiinnostui tästä ja alkoi kehittää hoitotieteen tiedonhaun opetusta ja ohjausta. Vanha lähiopetusena pidetty hoitotieteen tiedonhaun kurssi jalostui verkkokurssiksi, jonka opiskelijat ottivat heti alusta alkaen omakseen. Maarit oli erittäin pidetty tiedonhakutaitojen opettaja ja ohjaaja.

Yliopisto rationalisoi tilankäyt-
töään ja Canthian kirjasto lakkautettiin
vuonna 2008. Maarit siirtyi pääkirjas-
toon Snellmania-rakennukseen, jossa
jatkoj aluksi informaation ja myö-
hemmin tietoasiantuntijan nimikkeellä
menehtymiseensä saakka. Toimenku-
vaan tulivat mukaan sosiaali- ja terve-
yshallintotieteet sekä kauppatieteet.
Sosiaalisesti lahjakkaana ja muutoinkin
aktiivisena henkilönä Maarit loi itsel-
leen laajan yhteistyöverkoston laitosten
avainhenkilöiden kanssa. Maarit oli
tunnettu ja haluttu yhteistyökumppani.
Hänen asiantuntemukseensa luotettiin
laajasti.

Erityisesti työtovereiden mieleen
on jäänyt anekdootti Maaritin Snell-
maniaan siirtymisen alkua ajoilta, jol-
loin vierekkäisten työhuoneiden ovet
olivat aina avoinna. Musikaalisesti lah-
jakkaana Maarit hyräili jotain tuttua
sävelmää, johon työkaveri Heikki tuli
mukaan viheltämällä. Lopulta molem-
mat päätyivät viheltämään. Tämä
nähtävästi harmitti jotakuta tosikko-
mielistä työntekijää, koska hän tokaisi
suureen ääneen leveällä Savon murteel-
la ”tuassiisa nuo kaks viheltää.”

Joensuun ja Kuopion yliopistot
yhdistyivät Itä-Suomen yliopistoksi
vuonna 2010. Tuolloin päätettiin
laajentaa tiedonhaun verkko-opetus-
ta. Maarit teki näille verkkokursseille
yhteisen pohjan, jota eri alojen tie-
donhaun opettajat hyödynsivät omilla
kursseillaan. Maarit oli aina kiinnostu-
nut uusista mahdollisuuksista kehittää
tietopalvelua ja tiedonhaun opetusta.
Erityisen huomion kohteena olivat te-
koälyn mahdollisuudet.

Maarit oli aktiivinen yliopistoyhteis-
ön jäsen. Hän kuului yliopiston kolle-
gioon vuosina 2014–2022 ja oli muun
henkilöstön arviointiryhmän varajäsen
vuodesta 2012 alkaen. Lisäksi Maarit
toimi aktiivisesti järjestöissä kuten
Suomen tieteellisessä kirjastoseurassa
ja Informaatioalan akateemiset ry:ssä.

Maarit oli utelias, älykäs, mutka-
ton, rehellinen ja luotettava. Luonteen-
piirteissä korostuivat myös iloisuus ja
auttavaisuus. Vaikka satakuntalainen
temperamentti joskus pirskahtelikin, ei
hän ollut pahansuopa. Maaritin kans-
sa oli helppo tehdä töitä, pallotella tie-
dönhakujen aiheita ja käsitteitä sekä
pitää aina silloin tällöin myös ”pur-
patuspalavereja.”

Maaritin harrastuksia olivat ulkoilu,
matkustelu, elokuvissa ja konserteissa
käynti sekä espanjan kielen opiskelu.
Lauluharrastus alkoi jo nuorella iällä
sukulaispoikien tanssiorkesterissa ja jat-
kui Kuopiossa kansalaisopiston Kan-
sanlauluyhtye ILO:ssa. Yhtye esiintyi
erilaisissa paikallisissa tapahtumissa ja
usein myös Kaustisen kansanmusiik-
kifestivaaleilla.

Maarit oli mitä parhain ystävä. Hä-
nellä oli laaja ystäväpiiri eri puolilla
Suomea, ja meillä oli suuri etuoikeus
olla paitsi hänen työkavereitaan myös
ystäviään. Erityisen rakkaita hänelle
itselleen olivat hänen sisarensa ja si-
sarten lapset, joiden elämässä hän oli
vahvasti mukana. ❖

KIRSI SALMI, HEIKKI LAITINEN ja
TUULEVI OVASKA

Kirjoittajat ovat Maaritin työtoverei-
ta ja ystäviä.